

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

การจัดกิจกรรมโดยใช้เรื่องราวทางสังคมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียนออทิสติกระดับประถมศึกษา

A Development of an Social Activities for Developing Communication Skills of
Primary School Autistic Studentsเบญจพร ยิ้มเยาะ (Benjaporn Yimyau)¹ ระพีพัทธ์ โพธิ์ศรี (Rapin Posrie)² สุมิตรา โรจนานิติ (Sumitra Rojananiti)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารของนักเรียนออทิสติกโดยการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม (2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารการจัดกิจกรรมโดยใช้เรื่องราวทางสังคมของนักเรียนออทิสติกก่อนและหลังการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองด้วยวิธีหลายเส้นฐาน (A Multiple-Baseline Design) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือนักเรียนออทิสติก อายุ 9-10 ปี ระดับชั้นประถมศึกษา ที่เรียนอยู่โรงเรียนวัดธัญญาราม ซึ่งได้มาจากการเลือกโดยแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 คน โดยเป็นนักเรียนออทิสติกที่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่มีปัญหาการสื่อสารจึงพัฒนาทักษะการสื่อสารโดยใช้เรื่องราวทางสังคม เครื่องมือที่ใช้คือ 1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมี 2 ชนิด ได้แก่ 1.1 หนังสือภาพเรื่องราวทางสังคม จำนวน 2 เรื่อง 1.2 แผนการจัดกิจกรรมเรื่องราวทางสังคม จำนวน 2 แผน 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2.1 แบบบันทึกพฤติกรรมการสื่อสารแบบบันทึกเหตุการณ์ (Event Recording) แบบแผนการทดลองเป็น Single Subject Design รูปแบบ Multiple Baseline across Situations โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 ระยะเส้นฐาน เป็นเวลา 1 สัปดาห์ ละ 5 วัน รวม 5 ครั้ง ระยะที่ 2 ระยะจัดกระทำ เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ละ 5 วัน รวม 10 ครั้ง เป็นการจัดกิจกรรมทักษะการสื่อสารนักเรียนออทิสติกโดยการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคมพร้อมนำเด็กไปสู่สถานการณ์จริง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าพิสัย และการประเมินด้วยสายตา (Interobserver) แสดงผลการวิจัยด้วยกราฟ ผลการวิจัย พบว่า (1) นักเรียนออทิสติกมีทักษะการสื่อสารเมื่อได้รับการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม (2) นักเรียนออทิสติกมีทักษะการสื่อสารหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม

คำสำคัญ นักเรียนออทิสติก ทักษะการสื่อสาร เรื่องราวทางสังคม ประถมศึกษา

¹นักศึกษา ครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

²รองศาสตราจารย์ ดร.มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

³อาจารย์ ดร.มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

Abstract

This study aimed to investigate the communication skills of autistic children through social stories (2) for compare of communication skill before and after using the Social Stories activities. This study was a Multiple – Baseline Design. The sample, selected through a purposive selection technique, were three autistic students of 9 – 10 years old, studying at Watarunyikaram School. They had an ability to read but they had communication skills problem. The instruments used in the study were two Social Stories books and two lessons of social activities. The data were gathered through communication behavior and event recording sheets. Students' behaviors were recorded in two phases: normal behavior in phase 1 (5 days), during using the Social Stories books in phase 2 (10 days). Statistics applied in data analysis were range and eyes observation assessment. Graphic presentation was also applied. The results revealed that the communication skills of autistic children were developed and after using Social Stories, the communication skills of autistic children were at a higher layer when compared to before being taught with Social Stories.

Keywords: Autism, Communication skill, Social stories, Primary school

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

บทนำ

นักเรียนออทิสติก หรือเด็กที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งเป็นเด็กที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการในด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสื่อความหมาย และพฤติกรรมรวมทั้งการขาดจินตนาการ โดยจะปรากฏให้เห็นได้ในระยะ 3 ปีแรกของชีวิต (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2546, น.1) นักเรียนออทิสติกบางคนอาจไม่สามารถพูดได้เลย หรือพูดแบบนกแก้วนกขุนทอง หรือบางคนพูดได้แต่ไม่สนใจคนรอบข้าง แยกตัวจากกลุ่ม ไม่สามารถเล่นกับเพื่อนวัยเดียวกันได้นาน มีพฤติกรรมซ้ำๆ หรือสนใจสิ่งหนึ่งสิ่งใดมากเกินไป ขอบมองวัตถุที่เคลื่อนไหว หรือวัตถุที่หมุนๆ มีความล่าช้าหรือมีความผิดปกติในด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและโต้ตอบกับคนรอบข้าง มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการรับรู้ ต่อการเข้าประสาทรับความรู้สึกต่างจากคนปกติ ได้ยินคลื่นเสียงที่มีความถี่สูงกว่าคนทั่วไป กลัวในสิ่งที่ไม่ควรกลัว เช่น ในบางรายกลัวสีบางสี กลัวนาฬิกาโบราณ แต่ไม่กลัวในสิ่งที่น่ากลัว เช่น การวิ่งออกไปนอกถนนเพื่อดูป้ายทะเบียนรถแล้วมาบันทึก บางคนมีความจำดีแต่จำในสิ่งที่ไม่เป็นสาระสำคัญที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

จากปัญหาด้านปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ เด็กมักเล่นคนเดียว เล่นของเล่นไม่เป็น มีความสนใจสั้น รอคอยไม่เป็น ไม่สนใจในสิ่งรอบข้าง ดังนั้นทักษะทางสังคมถือเป็นปัญหาหลักของนักเรียนออทิสติก นักเรียนออทิสติกขาดความเข้าใจ กฎเกณฑ์ทางสังคม การสร้างปฏิสัมพันธ์ไม่เป็นธรรมชาติ มีพฤติกรรมทางสังคมไม่เหมาะสมกับวัย ไม่สนใจสิ่งที่เกิดขึ้นรอบข้างแม้แต่กลับบุคคลในครอบครัว มีขอบเขตจำกัดในการแสดงออกทางสีหน้าและการสื่อสารอารมณ์ที่ไม่สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่สามารถรับรู้การแสดงอารมณ์ทางใบหน้าและท่าทาง เพราะเด็กอ่านจิตใจคนไม่เป็น

การจัดกิจกรรมการเรียนการจัดกิจกรรมจึงควรเน้นในเรื่องพัฒนาทักษะทางสังคม และอารมณ์โดยมุ่งให้นักเรียนออทิสติกมีพัฒนาการให้มากที่สุดตามศักยภาพ โดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ ให้เขาสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระและเป็นสมาชิกที่ดีคนหนึ่งของสังคมการจัดชั้นเรียนคู่ขนานให้แก่บุคคลออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วมนั้น ถือได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลออทิสติกได้เข้าไปอยู่ร่วมกับบุคคลทั่วไป การอยู่ร่วมกันนั้นไม่ได้หมายความว่าเพียงแค่การที่บุคคลออทิสติกเข้าไปอยู่ร่วมกับบุคคลทั่วไปภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน แต่ยังหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างบุคคลออทิสติก กับบุคคลทั่วไปด้วยซึ่งทักษะดังกล่าวนี้บุคคลออทิสติกไม่สามารถเรียนรู้หรือสร้างขึ้นเองได้ ต้องอาศัยการช่วยเหลือหรือส่งเสริมจากบุคคลใกล้ชิด มีบุคคลออทิสติกจำนวนมากที่มีความบกพร่องในด้านการรับรู้เชิงสังคม และความสามารถในการคิดในลักษณะที่จำเป็นต้องการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน

ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการพัฒนาเทคนิควิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้บุคคลออทิสติกอ่านและเข้าใจสถานการณ์ทางสังคมเกรย์ ในปี 1991 ได้พัฒนาเทคนิคเรื่องเชิงสังคมขึ้น โดยนำมาใช้สอนทักษะทางสังคมให้แก่บุคคลออทิสติก ให้สามารถปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม เช่น สามารถตอบคำถาม ใคร อะไร เมื่อไร ที่ไหน และทำไม ในสถานการณ์ทางสังคมได้ ซึ่งเรื่องราวทางสังคมเป็นเรื่องสั้นที่กล่าวถึงลักษณะหรืออธิบายสถานการณ์ ความคิดรวบยอดหรือทักษะทางสังคม เขียนโดยบุคคลที่ทำงานและ/หรืออยู่ในครอบครัวเดียวกับบุคคลออทิสติกซึ่งสามารถแต่งเรื่องได้มากมาย

องค์ประกอบสำคัญที่สุดของเรื่องราวทางสังคม ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. ประเภทประโยคพื้นฐาน 4 ประเภท ได้แก่ ประโยคพรรณนา/บอกเล่า ประโยคมุมมอง ประโยคชี้แนะ/ควบคุม และประโยคยืนยัน/รับรอง 2. อัตราความถี่ที่ซ้ำบอก 3. แต่ละประโยคที่เขียนในลักษณะที่ต่างกันแต่มีความสำคัญพอๆ กัน

โรงเรียนวัดอรัญญการาม มีห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก มีนักเรียนออทิสติกที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนจำนวนหนึ่งที่จะต้องพัฒนาการด้านสังคม ให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม เนื่องจากนักเรียนจะอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในสังคม ซึ่งนักเรียนบางคนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการจัดกิจกรรม เช่น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

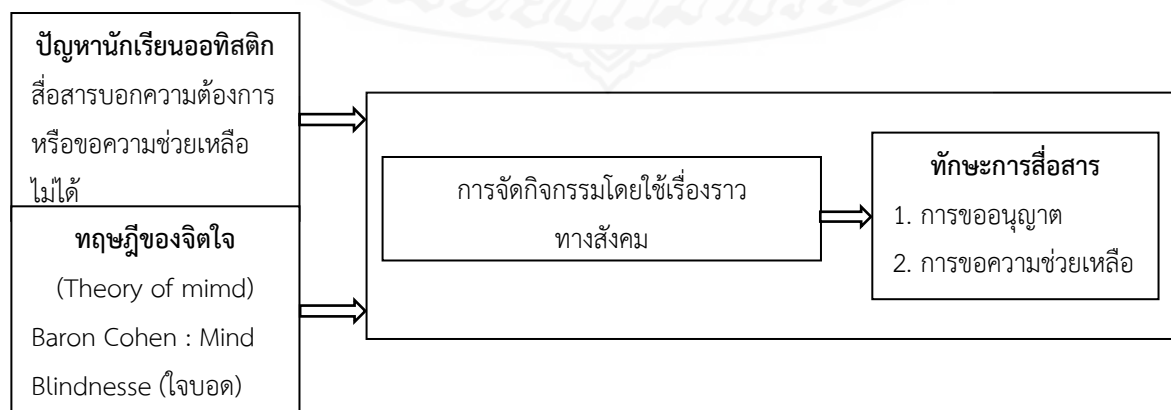
นักเรียนวิ่งไปเข้าห้องน้ำโดยไม่บอก บางคนถึงขั้นปัสสาวะรดกางเกง เพราะทราบดีว่าไม่รู้ว่าบอกกับใคร อย่างไร ดังนั้น การสื่อสารความหมาย การรู้จักควบคุมตนเอง การขอความช่วยเหลือตนเอง การขออนุญาต จึงควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเงื่อนไขให้นักเรียนอยากมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยการจำลองเหตุการณ์หรือใช้สถานการณ์จริงจัดกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนรู้จักการขออนุญาต การขอความช่วยเหลือ จึงได้ใช้เทคนิคเรื่องราวทางสังคม (Social Stories) เพื่อนำมาใช้ให้เกิดผลต่อการพัฒนานักเรียนออทิสติกและมีวิธีสอนโดยใช้เรื่องราวทางสังคม (Social Stories) มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีจิตใจ (Theory of Mind) โดย แครอล เกรย์ ได้พัฒนาเทคนิคเรื่องราวทางสังคมขึ้น ในปี ค.ศ. 1991 เพื่อจะช่วยให้บุคคลออทิสติกอ่านและเข้าใจสถานการณ์ทางสังคมได้ เป็นการนำเรื่องราวทางสังคมมาใช้สอนทักษะทางสังคมให้แก่บุคคลออทิสติกให้สามารถปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสมกับบุคคลอื่น และสามารถตอบคำถาม ใคร อะไร เมื่อไร ที่ไหน และทำไมในสถานการณ์ทางสังคมได้ เรื่องราวทางสังคมควรเป็นเรื่องสั้นๆ กล่าวถึงลักษณะเฉพาะหรืออธิบายสถานการณ์ ความคิดรวบยอดหรือทักษะทางสังคมซึ่งอาจเขียนโดยบุคคลที่รับผิดชอบ หรือบุคคลที่อยู่ในครอบครัวเดียวกับบุคคลออทิสติก หรือบุคคลที่อยู่ในครอบครัวเดียวกับนักเรียนออทิสติก ซึ่งสามารถแต่งเรื่องได้มากมาย โดยนำสถานการณ์ที่เป็นปัญหามาตั้งเป็นหัวข้อและเขียนเรื่องราวทางสังคมขึ้น เพื่อช่วยอธิบายให้บุคคลออทิสติกเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, น.52-53)

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาในการสื่อสารของนักเรียนออทิสติกที่มีอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้สึกรักของนักเรียนออทิสติก มีความสนใจที่จะพัฒนาสื่อการจัดกิจกรรมทักษะการสื่อสารของนักเรียนออทิสติกขึ้น โดยนำเอาทฤษฎีการรับรู้ผ่านการมองโดยใช้เรื่องราวทางสังคมมาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารของนักเรียนออทิสติก ซึ่งนักเรียนออทิสติกมักจะเรียนรู้ได้ดีได้ผ่านการมองเห็น ซึ่งในเรื่องราวทางสังคมนั้น นักเรียนจะอาศัยกระบวนการเรียนรู้จากรูปภาพและตัวละครมาเป็นตัวแบบที่จะนำไปสู่การแสดงออกของพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสมได้ ทั้งนี้เพื่อทำให้นักเรียนออทิสติกเพิ่มศักยภาพและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขเหมือนเด็กปกติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารของนักเรียนออทิสติก โดยการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของนักเรียนออทิสติกก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้เรื่องราวทางสังคม

กรอบแนวคิด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองด้วยวิธีหลายเส้นฐาน (A Multiple-Baseline Design) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือนักเรียนออทิสติก อายุ 9-10 ปี ระดับชั้นประถมศึกษา ที่เรียนอยู่โรงเรียนวัดอรุณญาราม ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 คน โดยเป็นนักเรียนออทิสติกที่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่มีปัญหาการสื่อสารจึงพัฒนาทักษะการสื่อสารโดยใช้เรื่องราวทางสังคม เครื่องมือที่ใช้คือ 1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมี 2 ชนิด ได้แก่ 1.1 หนังสือภาพเรื่องราวทางสังคม จำนวน 2 เรื่อง 1.2 แผนการจัดกิจกรรมเรื่องราวทางสังคม จำนวน 2 แผน และ 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรมการสื่อสารแบบบันทึกเหตุการณ์ (Event Recording)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ครูผู้สอนประเมินพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติก ดังนี้

1. ขออนุญาตผู้ปกครองกลุ่มเป้าหมายเพื่อสังเกตพฤติกรรมและทำการทดลอง
2. ผู้วิจัย เลือกผู้ช่วยวิจัย 1 คน เพื่อร่วมทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยทำความเข้าใจกับนิยามศัพท์ของพฤติกรรมที่ต้องสังเกตเพื่อให้เข้าใจตรงกันจากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการฝึกการสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารของนักเรียนออทิสติก จึงเริ่มทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างจริง
3. สังเกตพฤติกรรมที่กำลังเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม สังเกตเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์และบันทึกเหตุการณ์และการแสดงพฤติกรรมโดยละเอียด ซึ่งจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70
4. นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนทั้งสองสถานการณ์มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการทดลอง

1. ระยะเส้นฐานผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารของนักเรียน ทั้งสามคนโดยสังเกตทีละคน แต่ยังไม่มีการจัดกระทำใดๆ ทั้ง 2 สถานการณ์ คือ 1) การขออนุญาตเข้าห้องน้ำ 2) การขอความช่วยเหลือยกโต๊ะอาหารเข้าที่ และให้เป็นไปตามกิจวัตรประจำวันของเด็ก ผู้วิจัยและผู้ร่วมสังเกตแล้ว บันทึกการเกิดพฤติกรรมลงในแบบบันทึกพฤติกรรมการสื่อสารโดยมีผู้วิจัย และผู้ร่วมสังเกต ทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กทั้งสามคนใน ระยะเส้นฐานเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ละ 5 วัน รวม 10 ครั้ง
2. เริ่มทำการทดลองโดยนำเรื่องราวทางสังคมในการจัดกิจกรรมทักษะการสื่อสาร กับนักเรียนทั้งสามคนในสถานการณ์ที่ 1 โดยอ่านเรื่องราวทางสังคมให้นักเรียนฟัง การจัดกิจกรรมที่สถานการณ์สำหรับนักเรียนแต่ละคนโดยกำหนดให้เป็นวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ในสถานการณ์ที่ 1 ในเวลา 08.00 น. - 11.30 น. และ 11.30 น. - 15.00 น. และในสถานการณ์ที่ 2 ในเวลา 11.30 น. - 12.00 น. และ 14.30 น. - 15.00 น.
3. นำนักเรียนไปสู่สถานการณ์จริงของสถานการณ์ที่ 1 การขออนุญาตเข้าห้องน้ำซึ่งเป็น กิจกรรมที่เกิดขึ้นตามปกติของนักเรียนทั้งสามคน วันที่ทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมจะเริ่มตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ โดยเริ่มทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมว่านักเรียนแต่ละคนมีพฤติกรรมสื่อสารเพิ่มขึ้นหรือไม่ ใน เวลา 16.00 น. สำหรับนักเรียนคนที่ 2 และเวลา 16.00 น. ผู้วิจัยและผู้ช่วย วิจัยจะทำการสังเกตและบันทึกไปเรื่อย ๆ จนกว่านักเรียนทั้งสามคน สามารถเพิ่มการสื่อสารจากระยะเส้น ฐานอีก ร้อยละ 30 ผู้วิจัยจึงเริ่มนำเรื่องราวทางสังคมมาจัดกิจกรรมทักษะการสื่อสาร ในสถานการณ์ที่ 2 คือ การขอความช่วยเหลือยกโต๊ะอาหารเข้าที่ โดยทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนในวันและเวลาของในสถานการณ์ที่ 2

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

4. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยยังคงสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนทั้งสามคน จนกว่านักเรียนแต่ละคนมีความสามารถในการสื่อสารในทักษะที่สองเพิ่มขึ้นจากระยะเส้นฐานอีก ร้อยละ 30
5. นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนทั้งสองสถานการณ์มาทำ การวิเคราะห์

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมโดยใช้เรื่องราวทางสังคม
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร บอกความต้องการของนักเรียนออทิสติก

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนออทิสติกมีทักษะการสื่อสารของนักเรียนออทิสติก โดยการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคมเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 จากระยะเส้นฐาน
2. นักเรียนออทิสติกมีทักษะการสื่อสารหลังจากการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม

ผลการวิจัย

จากการศึกษาทักษะการสื่อสารของนักเรียนออทิสติกที่ได้รับการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม พบว่า นักเรียนออทิสติกทั้งสามคนมีทักษะการสื่อสารสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับพวงเพชร พวงศรีสิทธิ์(2546) ที่ได้ศึกษาการใช้เรื่องราวทางสังคมสอนทักษะทางสังคมแก่นักเรียนออทิสติกพบว่าการใช้เรื่องราวทางสังคมทำให้เด็กมีทักษะ ทางสังคมในการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นสูงขึ้น และ แดทติโล (Datio.1999) ได้ศึกษาผลการใช้เรื่องราว ทางสังคมกับนักเรียนออทิสติกเพศหญิง อายุ 8 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ใน เกรด 2 พบว่า ปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อนในระหว่างเวลาอาหารกลางวันลดลง 50 % ตั้งแต่ วันแรกจนถึงวันสุดท้ายของการให้ความช่วยเหลือ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Kuach และ Mirenda (2003) ที่ได้ศึกษาการใช้เรื่องราวทางสังคม เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็กกลุ่มออทิสติกสเปกตรัม พบว่า เรื่องราวทางสังคมช่วยให้นักเรียนออทิสติกเพศ ชาย 3 คนมีพฤติกรรมก้าวร้าว และการเล่นที่ไม่เหมาะสมลดลง และยังสามารถนำข้อมูลจากเรื่องราวทาง สังคมทางสังคมที่เขียนสำหรับเด็กแต่ละคนมาพัฒนาพฤติกรรมอื่นของเด็กได้หลังจากการทดลอง

นักเรียนออทิสติกคนที่ 1 เมื่อนักเรียนได้เห็นหนังสือภาพนักเรียนก็สามารถทราบว่าเป็นเรื่องราวของตน เนื่องจากภาพที่เขียนประกอบเรื่องราวทางสังคมสำหรับนักเรียนแต่ละคนได้นำบุคลิกเฉพาะตัว ของนักเรียนมา เขียนเป็นภาพประกอบรวมทั้งมีการนำรายละเอียด เหตุการณ์ และบุคคลแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนเข้ามาเป็นส่วนประกอบ ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจและมีพฤติกรรมการสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อนที่จะนำเรื่องราวทางสังคมมาสอนนักเรียนมักไม่กล้าสื่อสารและไม่รู้จะสื่อสารบอกความต้องการของตัวเองได้อย่างไร บางครั้งก็ ก้าวไปโดยลำพังไม่บอกใคร หรือ บางครั้งยืนฉีรดกางเกงเพราะไม่รู้จะสื่อสารอย่างไร ให้ครูเข้าใจ หลังจากให้นำเรื่องราวทางสังคม มาจัดกิจกรรมทักษะการสื่อสารในสถานการณ์ที่ 1 การขออนุญาตเข้าห้องน้ำ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมโดยนักเรียนได้นำหนังสือและทำความเข้าใจในเนื้อหา ตามที่เรื่องราวทางสังคมได้แนะนำไว้ว่า นักเรียนจะต้องมาขออนุญาตครูก่อน เพราะเดี๋ยวครูจะไม่รู้ว่ามีนักเรียนหายไปไหน สำหรับในสถานการณ์ที่ 2 การขอ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ความช่วยเหลือยกโต๊ะอาหารเข้าที่ จากที่นักเรียนไม่รู้จะสื่อสารให้เพื่อนมาช่วยเหลืออย่างไร ทำได้เพียงยืนดูเพื่อนที่กินอิ่มก่อนนั่งเล่นกันและโต๊ะอาหารรอกการยกเก็บเข้าที่ หลังจากที่น่าเรื่องราวทางสังคม มาจัดกิจกรรมทักษะการสื่อสารนักเรียนออกทิสติกสามารถสื่อสารขอความช่วยเหลือให้เพื่อนช่วยยกโต๊ะเก็บเข้าที่ได้ กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการสื่อสารที่สูงขึ้นหลังจากการสอนด้วยเรื่องราวทางสังคม ในทั้งสองสถานการณ์ นั้นสอดคล้องกับทฤษฎีของแบนดูรา กล่าวว่าการเรียนรู้ของมนุษย์เรียนรู้จากการเลียนแบบ และ self-efficacy โดยนักเรียนออกทิสติกได้เรียนรู้การสังเกตจากตัวแบบผ่านหนังสือเรื่องราวทางสังคมที่นักเรียนอ่าน ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารในทั้งสองสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วภายใน เวลาไม่กี่ครั้งที่ได้อ่านหนังสือภาพเรื่องราวทางสังคม และมีแนวโน้มว่านักเรียนจะมีความสามารถในการสื่อสารได้สูงขึ้นเรื่อย ๆ

นักเรียนออกทิสติกคนที่ 2 จะมีความสนใจ และพึงพอใจมากเมื่อได้อ่านหนังสือภาพเรื่องราวทางสังคมที่เขียนขึ้นสำหรับตนเอง เนื่องจากภาพที่เขียนประกอบเรื่องราวทางสังคมสำหรับนักเรียนแต่ละคนได้นำบุคลิกเฉพาะตัวของนักเรียนมาเขียนเป็นภาพประกอบรวม ทั้งมีการนำรายละเอียด เหตุการณ์ และบุคคล แวดล้อมในชีวิตประจำวันของเด็กเข้ามาเป็นส่วนประกอบ เช่นเดียวกับนักเรียนออกทิสติกคนที่ 1 นักเรียนออกทิสติกคนที่ 2 เป็นนักเรียนที่ไม่มีความมั่นใจในตัวเอง ไม่ค่อยกล้าแสดงออก นักเรียนจะสามารถสื่อสารได้ ในสถานการณ์ที่ 1 ไม่บ่อยครั้งนัก ก่อนการสอนด้วยเรื่องราวทางสังคม เพราะนักเรียนไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไรในการสื่อสาร จนบางครั้งต้องยืนปัสสาวะรดกางเกง หรือบางครั้งมองหน้าครูแต่ไม่รู้จะเริ่มจะสื่อสารอย่างไร หลังจากที่ทำให้นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมโดยเรื่องราวทางสังคม ทำให้นักเรียนสามารถกล้าและสื่อสารกับครูได้บ่อยมากขึ้นตามที่หนังสือภาพแนะนำไว้ว่านักเรียนควรจะทำอย่างไรถ้าต้องการขออนุญาตครูเข้าห้องน้ำ ในสถานการณ์ที่ 2 เนื่องจากนักเรียนออกทิสติกคนที่ 2 เป็นนักเรียนที่ไม่มีความมั่นใจในตัวเอง ไม่ค่อยกล้าแสดงออก และนักเรียนก็มักจะไม่กล้าขอความช่วยเหลือจากเพื่อน ดังที่กล่าวมาแล้ว ทำให้นักเรียนไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์หรือการสื่อสารกับกลุ่มเพื่อน สถานการณ์ที่ 2 นักเรียนจึงมีการพัฒนาทักษะการสื่อสารค่อนข้างกว่าในสถานการณ์ที่ 1 เพราะไม่รู้จะสื่อสารอย่างไรและเพื่อนเองต่างก็มีโลกส่วนตัวของตัวเอง ทำให้ต่างคนต่างเล่น แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากนักเรียนออกทิสติกคนที่ 2 มีความสามารถสูงสามารถอ่าน และเขียนได้ มีความเข้าใจสถานการณ์ทางสังคมได้ดี ทำให้นักเรียนสามารถสื่อสารให้เพื่อนเข้าใจได้จากการอ่านหนังสือเรื่องราวทางสังคมได้ดีและมีความรัก และผูกพันกับผู้ปกครองและครูผู้สอน เมื่อผู้ปกครองและครูเสริมแรงด้วยคำชมนักเรียนก็จะดีใจ และภาคภูมิใจที่ตนเองสามารถทำให้ผู้ปกครองและครูพึงพอใจ ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะ การสื่อสารได้ในที่สุด

นักเรียนออกทิสติกคนที่ 3 นักเรียนได้เห็นและอ่านหนังสือภาพนักเรียนก็สามารถทราบว่าเป็นเรื่องราวของตน เนื่องจากภาพที่เขียนประกอบเรื่องราวทางสังคมสำหรับนักเรียนแต่ละคนได้นำบุคลิกเฉพาะตัว ของนักเรียนมา เขียนเป็นภาพประกอบรวม ทั้งมีการนำรายละเอียด เหตุการณ์ และบุคคลแวดล้อมในชีวิตประจำวัน มีชื่อของนักเรียนเข้ามาเป็นส่วนประกอบ ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจและมีพฤติกรรมสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกับนักเรียนออกทิสติกคนที่ 1 นักเรียนออกทิสติกคนที่ 2 และนักเรียนออกทิสติกคนที่ 3 เป็นนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและมีความสนใจ ตั้งใจในการเรียนเป็นอย่างดี แต่นักเรียนจะไม่ค่อยกล้าในการสื่อสารในสถานการณ์ที่ 1 นักเรียนจะไม่ค่อยกล้าเข้ามาสื่อสารกับครู ก่อนการสอนด้วยเรื่องราวทางสังคม เนื่องจากไม่รู้ว่าจะเริ่มสื่อสารอย่างไร ในบางครั้งต้องการเข้าห้องน้ำและยืนพูดคนเดียว ทำให้ครูต้องเดินเข้าไปถามนักเรียนจะสื่อสารในลักษณะของการถามตัวเอง เช่น ผมจะเข้าห้องน้ำใช่ไหมเนี่ย? หลังจากที่ทำให้นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมโดยเรื่องราวทางสังคม ทำให้เด็กสามารถกล้าและสื่อสารกับครูได้บ่อยมากขึ้นตามที่หนังสือภาพแนะนำไว้ว่านักเรียนควรจะทำอย่างไรถ้าต้องการขออนุญาตครูเข้าห้องน้ำ ในสถานการณ์ที่ 2 เนื่องจากนักเรียนออกทิสติกคนที่ 3 เป็นนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและมีความสนใจ ตั้งใจในการเรียนเป็นอย่างดี แต่นักเรียนไม่เข้าใจวิธีในการสื่อสารกับเพื่อนให้เข้าใจความต้องการของ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ตัวเอง สถานการณ์ที่ 2 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้ดี จึงมีการพัฒนาทักษะการสื่อสารค่อนข้างเร็วจากการเรียนรู้ในสถานการณ์ที่ 1 แต่นักเรียนยังไม่ค่อยกล้าที่จะเข้าไปเริ่มบทสนทนาการสื่อสารกับเพื่อน แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากนักเรียนออทิสติกคนที่ 3 มีความสามารถสูงสามารถอ่าน และเขียนได้ มีความเข้าใจสถานการณ์ทางสังคมได้ดี ทำให้นักเรียนสามารถสื่อสารให้เพื่อนเข้าใจได้จากการอ่านหนังสือเรื่องราวทางสังคมได้ดีและมีความรัก และผูกพันกับผู้ปกครอง และครูผู้สอน เมื่อผู้ปกครองและครูเสริมแรงด้วยคำชมนักเรียนก็จะดีใจ และภาคภูมิใจที่ตนเองสามารถทำให้ผู้ปกครองและครูพึงพอใจ ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะ การสื่อสารได้ในที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10
The 10th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 ความถี่ทักษะการขออนุญาตของเด็กคนที่ 1 สถานการณ์ที่ 1 การขออนุญาตเข้าห้องน้ำ

ระยะที่	วันที่	สังเกต ครั้งที่	ผู้สังเกต		รวมจำนวนครั้งที่ ขออนุญาตเข้า ห้องน้ำจากผู้สังเกต	จำนวนครั้งการ เข้าห้องน้ำโดยไม่ ขออนุญาตจากผู้ สังเกต	ร้อยละของเข้า ห้องน้ำโดยขอ อนุญาตเทียบกับไม่ ขออนุญาต
			คนที่ 1	คนที่ 2			
1 (Pre test)	3 ส.ค.63	1	0	0	0	3	0
		2	0	0			
	4 ส.ค.63	3	0	0	0	4	0
		4	0	0			
	5 ส.ค.63	5	0	0	0	3	0
		6	0	0			
	6 ส.ค.63	7	0	0	0	2	0
		8	0	0			
	7 ส.ค.63	9	0	0	0	3	0
		10	0	0			
		n = 10		$\sum x = 0$	$\sum x = 15$	0	
2 (Pest test)	17 ส.ค.63	1	0	1	2	4	50
		2	1	0			
	18 ส.ค.63	3	1	0	2	4	50
		4	0	1			
	19 ส.ค.63	5	2	0	3	5	60
		6	0	1			
	20 ส.ค.63	7	1	0	3	5	60
		8	0	2			
	21 ส.ค.63	9	2	0	3	5	60
		10	0	1			
	24 ส.ค.63	11	0	1	3	5	60
		12	2	0			
	25 ส.ค.63	13	1	0	3	5	60
		14	0	2			
	26 ส.ค.63	15	2	0	4	4	100
		16	0	2			
	27 ส.ค.63	17	0	2	4	4	100
		18	2	0			
	28 ส.ค.63	19	2	0	4	4	100
		20	2	0			
		n = 20		$\sum x = 31$	$\sum x = 44$	71.5	

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10
The 10th STOU National Research Conference

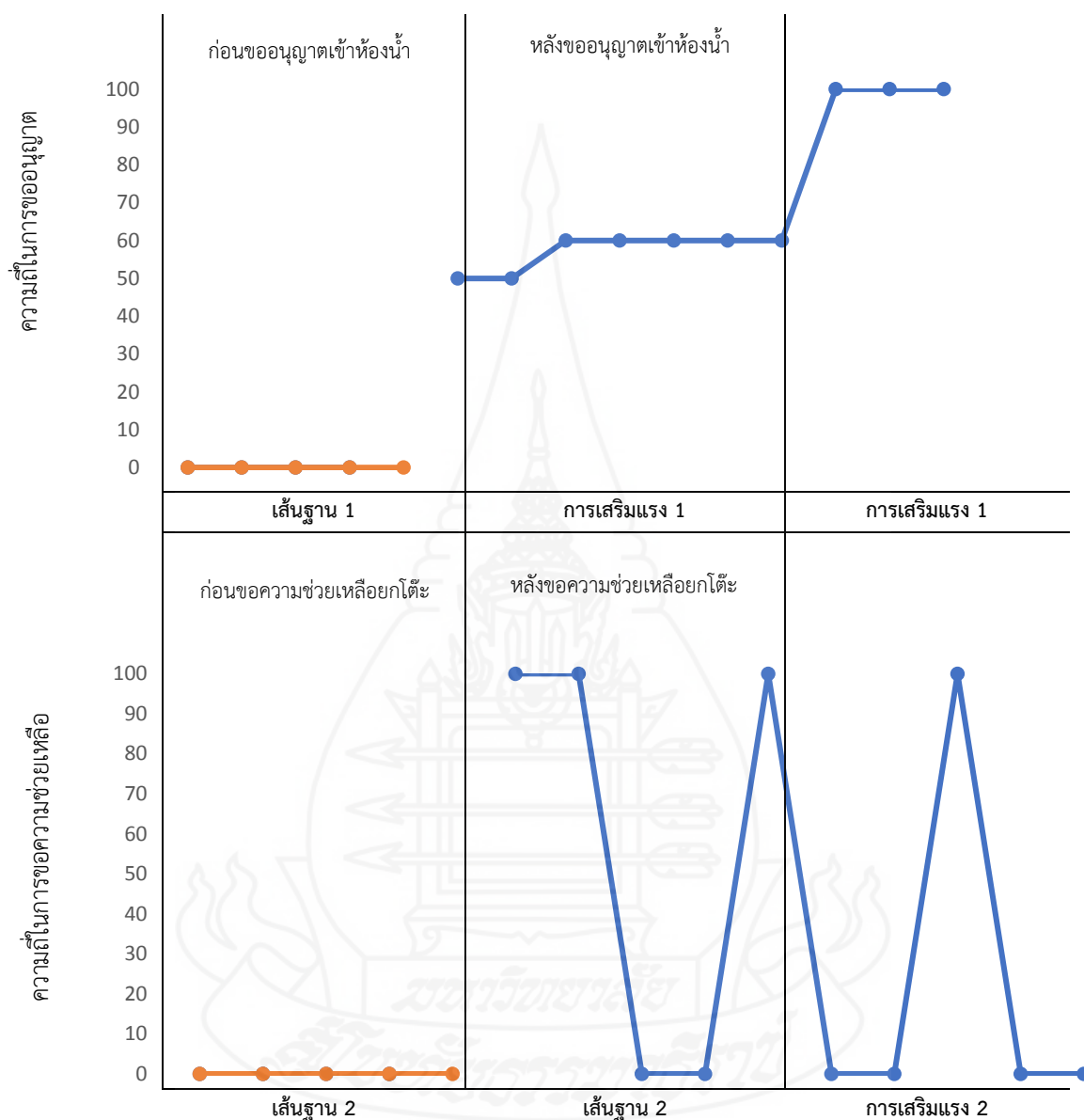
ตารางที่ 2 ความถี่ทักษะการขออนุญาตของเด็กคนที่ 1 สถานการณ์ที่ 2 การขอความช่วยเหลือเก็บโต๊ะอาหารเข้าที่

ระยะที่	วันที่	สังเกต ครั้งที่	ผู้สังเกต		รวมจำนวนครั้งที่ขอ ความช่วยเหลือจากผู้ สังเกต	จำนวนครั้งการขอความ ช่วยเหลือโดยไม่ขอความ ช่วยเหลือจากผู้สังเกต	ร้อยละของการขอความช่วยเหลือ โดยขอความช่วยเหลือเทียบกับไม่ขอ ความช่วยเหลือ
			คนที่ 1	คนที่ 2			
1 (Pre test)	3 ส.ค.63	1	0	0	0	2	0
		2	0	0			
	4 ส.ค.63	3	0	0	0	2	0
		4	0	0			
	5 ส.ค.63	5	0	0	0	2	0
		6	0	0			
	6 ส.ค.63	7	0	0	0	2	0
		8	0	0			
	7 ส.ค.63	9	0	0	0	2	0
		10	0	0			
n = 10					$\sum x= 0$	$\sum x=10$	0
2 (Pest test)	17 ส.ค.63	1	1	1	2	2	100
		2	0	0			
	18 ส.ค.63	3	0	0	2	2	100
		4	1	1			
	19 ส.ค.63	5	0	0	0	0	0
		6	0	0			
	20 ส.ค.63	7	0	0	0	0	0
		8	0	0			
	21 ส.ค.63	9	0	0	2	2	100
		10	1	1			
	24 ส.ค.63	11	0	0	0	0	0
		12	0	0			
	25 ส.ค.63	13	0	0	0	0	0
		14	0	0			
	26 ส.ค.63	15	0	0	2	2	100
		16	1	1			
	27 ส.ค.63	17	0	0	0	0	0
		18	0	0			
	28 ส.ค.63	19	0	0	0	0	0
		20	0	0			
n = 20					$\sum x= 0$	$\sum x= 8$	100

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ภาพที่ 1 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมทักษะการสื่อสารในสถานการณ์ที่ 1 และ สถานการณ์ที่ 2 ของเด็กคนที่ 1

จากตารางที่ 1 และ 2 และภาพที่ 1 พบว่าเด็กคนที่ 1 สามารถสื่อสารได้ ในสถานการณ์ที่ 1 การขออนุญาตเข้าห้องน้ำ ในระยะที่ 1 (ระยะเส้นฐาน) ครั้งที่ 1-10 เด็กไม่สามารถพูดสื่อสารขออนุญาตเข้าห้องน้ำได้เลย ในระยะที่ 2 (ระยะจัดกระทำ) จากกราฟแสดงให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมที่มีทักษะการสื่อสาร ผลจากการใช้การจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม เด็ก คนที่ 1 สามารถสื่อสารได้ในสถานการณ์ที่ 1 คือ ทักษะการขออนุญาตเข้าห้องน้ำเด็กใช้เวลา 5 วันหรือ 10 ครั้งจึงเริ่มสามารถพูด สื่อสารขออนุญาตเข้าห้องน้ำได้ คิดเป็นร้อยละ 71.5 ซึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ผู้วิจัยจึงเริ่มทำการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทาง สังคมในสถานการณ์ที่ 2 ให้กับเด็กคนที่ 1 การขอความช่วยเหลือเก็บโต๊ะอาหารเข้าที่ ในระยะที่ 1 (ระยะเส้นฐาน) ความสามารถในการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

การขอความช่วยเหลือของเด็ก ครั้งที่ 1-10 เด็กไม่สามารถพูดสื่อสารขอความช่วยเหลือได้ ในระยะที่ 2 (ระยะจัดกระทำ) จากกราฟแสดงให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยร้อยละของความถี่ที่มีทักษะการสื่อสาร ผลจากการใช้การจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม เด็กคนที่ 1 สามารถสื่อสารได้ในสถานการณ์ที่ 2 ทักษะการขอความช่วยเหลือเก็บโต๊ะอาหารเข้าที่ เด็กใช้เวลา 1 วันหรือ 2 ครั้งจึงสามารถพูดสื่อสารขอความช่วยเหลือได้คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10
The 10th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 ความถี่ทักษะการขออนุญาตของเด็กคนที่ 2 สถานการณ์ที่ 1 การขออนุญาตเข้าห้องน้ำ

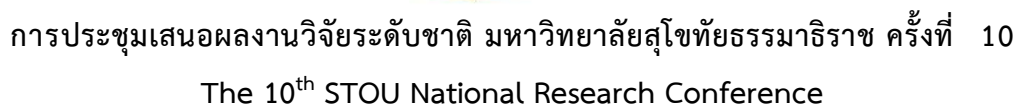
ระยะที่	วันที่	สังเกต ครั้งที่	ผู้สังเกต		รวมจำนวนครั้งที่ ขออนุญาตเข้า ห้องน้ำจากผู้สังเกต	จำนวนครั้งการเข้า ห้องน้ำโดยไม่ขอ อนุญาตจากผู้สังเกต	ร้อยละของเข้า ห้องน้ำโดยขอ อนุญาตเทียบกับไม่ ขออนุญาต
			คนที่	คนที่			
			1	2			
1 (Pre test)	3 ส.ค.63	1	0	0	0	3	0
		2	0	0			
	4 ส.ค.63	3	0	0	0	4	0
		4	0	0			
	5 ส.ค.63	5	0	0	0	2	0
		6	0	0			
	6 ส.ค.63	7	0	0	0	3	0
		8	0	0			
	7 ส.ค.63	9	0	0	0	4	0
		10	0	0			
		n = 10		$\sum x = 0$	$\sum x = 16$	0	
2 (Pest test)	17 ส.ค.63	1	1	0	2	4	50
		2	0	1			
	18 ส.ค.63	3	1	0	2	4	50
		4	1	0			
	19 ส.ค.63	5	2	0	3	5	60
		6	0	1			
	20 ส.ค.63	7	0	2	3	5	60
		8	1	0			
	21 ส.ค.63	9	1	0	3	4	75
		10	0	2			
	24 ส.ค.63	11	2	0	3	4	75
		12	0	1			
	25 ส.ค.63	13	2	0	4	5	80
		14	0	2			
	26 ส.ค.63	15	3	0	4	5	80
		16	0	1			
	27 ส.ค.63	17	2	0	4	4	100
		18	0	2			
	28 ส.ค.63	19	0	2	4	4	100
		20	2	0			
		n = 20		$\sum x = 32$	$\sum x = 44$	73	

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10
The 10th STOU National Research Conference

ตารางที่ 4 ความถี่ทักษะการขออนุญาตของเด็กคนที่ 2 สถานการณ์ที่ 2 การขอความช่วยเหลือเก็บโต๊ะอาหารเข้าที่

ระยะที่	วันที่	สังเกต ครั้งที่	ผู้สังเกต		รวมจำนวนครั้งที่ ขอขอความ ช่วยเหลือจากผู้ สังเกต	จำนวนครั้งการขอ ความช่วยเหลือโดย ไม่ขอความช่วยเหลือ จากผู้สังเกต	ร้อยละของการขอความ ช่วยเหลือโดยขอความ ช่วยเหลือเทียบกับไม่ขอ ความช่วยเหลือ
			คนที่ 1	คนที่ 2			
1 (Pre test)	3 ส.ค.63	1	0	0	0	2	0
		2	0	0			
	4 ส.ค.63	3	0	0	0	2	0
		4	0	0			
	5 ส.ค.63	5	0	0	0	2	0
		6	0	0			
	6 ส.ค.63	7	0	0	0	2	0
		8	0	0			
	7 ส.ค.63	9	0	0	0	2	0
		10	0	0			
n = 10				$\Sigma x= 32$	$\Sigma x= 44$	0	
2 (Pest test)	17 ส.ค.63	1	0	0	2	2	100
		2	1	1			
	18 ส.ค.63	3	0	0	0	0	0
		4	0	0			
	19 ส.ค.63	5	0	0	2	2	100
		6	1	1			
	20 ส.ค.63	7	0	0	0	0	0
		8	0	0			
	21 ส.ค.63	9	1	1	2	2	100
		10	0	0			
	24 ส.ค.63	11	0	0	0	0	0
		12	0	0			
	25 ส.ค.63	13	0	0	2	2	100
		14	1	1			
	26 ส.ค.63	15	0	0	0	0	0
		16	0	0			
	27 ส.ค.63	17	0	0	0	0	0
		18	0	0			
	28 ส.ค.63	19	0	0	0	0	0
		20	0	0			
n = 20				$\Sigma x= 8$	$\Sigma x= 8$	100	

593

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ทางสังคมในสถานการณ์ที่ 2 ให้กับเด็กคนที่ 1 การขอความช่วยเหลือเก็บโต๊ะอาหารเข้าที่ ในระยะที่ 1 (ระยะเส้นฐาน) ความสามารถในการขอความช่วยเหลือของเด็ก ครั้งที่ 1-10 เด็กไม่สามารถพูดสื่อสารขอความช่วยเหลือได้ ในระยะที่ 2 (ระยะจัดกระทำ) จากกราฟแสดงให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยร้อยละของเวลาที่เด็กมีทักษะการสื่อสาร ผลจากการใช้การจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม เด็กคนที่ 2 สามารถสื่อสารได้ในสถานการณ์ที่ 2 ทักษะการขอความช่วยเหลือเก็บโต๊ะอาหารเข้าที่ เด็กใช้เวลา 1 วันหรือ 2 ครั้งจึงสามารถพูดสื่อสารขอความช่วยเหลือได้คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10
The 10th STOU National Research Conference

ตารางที่ 5 ความถี่ทักษะการขออนุญาตของเด็กคนที่ 3 สถานการณ์ที่ 1 การขออนุญาตเข้าห้องน้ำ

ระยะที่	วันที่	สังเกต ครั้งที่	ผู้สังเกต		รวมจำนวนครั้งที่ ขออนุญาตเข้า ห้องน้ำจากผู้ สังเกต	จำนวนครั้งการ เข้าห้องน้ำโดยไม่ ขออนุญาตจากผู้ สังเกต	ร้อยละของเข้า ห้องน้ำโดยขอ อนุญาตเทียบกับ ไม่ขออนุญาต
			คนที่ 1	คนที่ 2			
1 (Pre test)	3 ส.ค.63	1	0	0	0	3	0
		2	0	0			
	4 ส.ค.63	3	0	0	0	3	0
		4	0	0			
	5 ส.ค.63	5	0	0	0	2	0
		6	0	0			
	6 ส.ค.63	7	0	0	0	3	0
		8	0	0			
	7 ส.ค.63	9	0	0	0	4	0
		10	0	0			
		n = 10			$\Sigma x = 0$	$\Sigma x = 15$	0
2 (Pest test)	17 ส.ค.63	1	1	0	2	4	50
		2	0	1			
	18 ส.ค.63	3	0	1	2	4	50
		4	1	0			
	19 ส.ค.63	5	2	0	3	4	75
		6	0	1			
	20 ส.ค.63	7	2	0	3	4	75
		8	0	1			
	21 ส.ค.63	9	2	0	3	4	75
		10	0	1			
	24 ส.ค.63	11	2	0	3	4	75
		12	0	1			
	25 ส.ค.63	13	2	0	3	4	75
		14	0	1			
	26 ส.ค.63	15	2	0	4	5	80
		16	0	2			
	27 ส.ค.63	17	2	0	4	5	80
		18	2	0			
	28 ส.ค.63	19	2	0	4	4	100
		20	0	2			
		n = 20			$\Sigma x = 31$	$\Sigma x = 42$	73.5

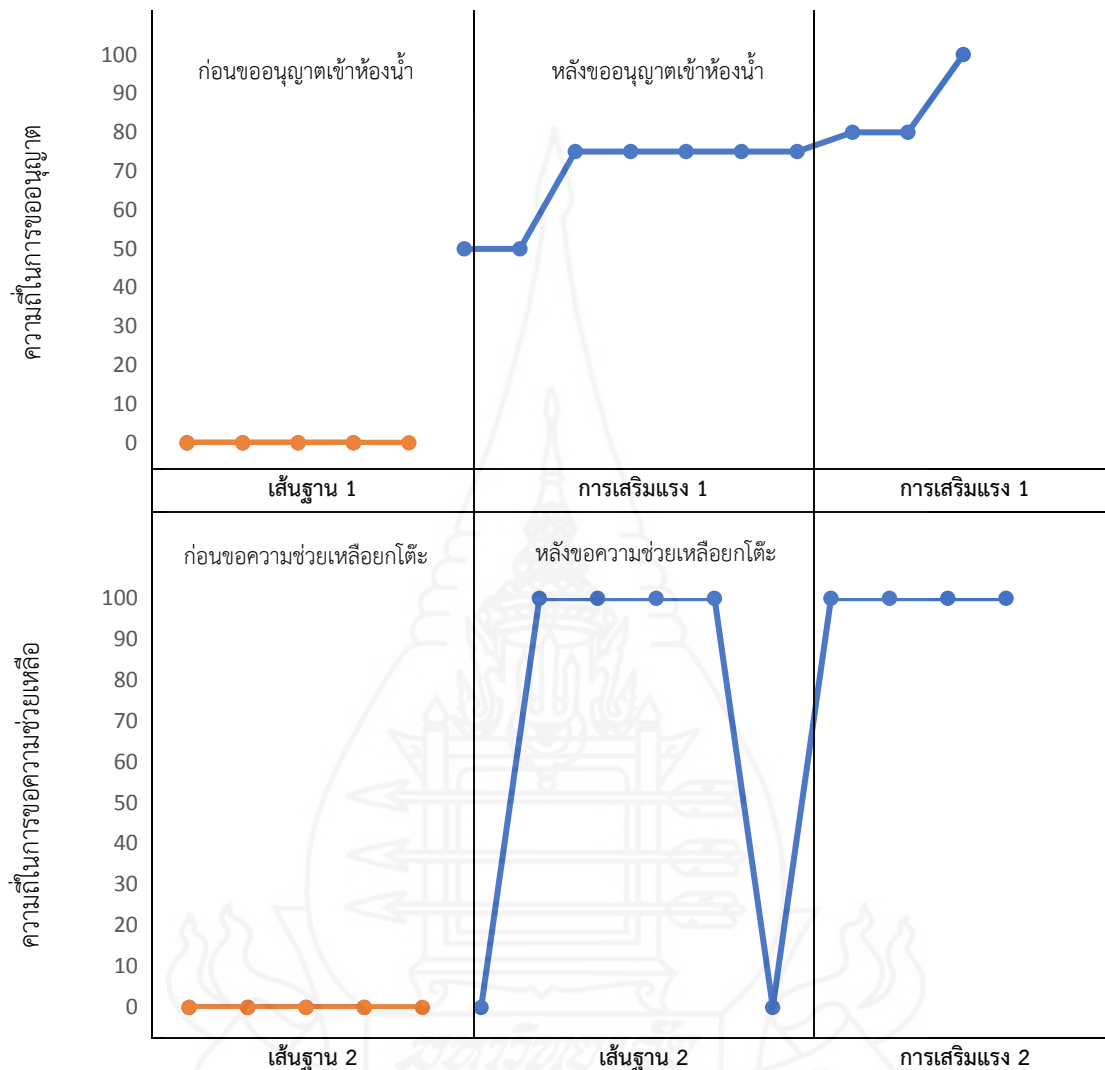
การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10
The 10th STOU National Research Conference

ตารางที่ 6 ความถี่ทักษะการขออนุญาตของเด็กคนที่ 3 สถานการณ์ที่ 2 การขอความช่วยเหลือเก็บโต๊ะอาหารเข้าที่

ระยะที่	วันที่	สังเกตครั้งที่	ผู้สังเกต		รวมจำนวนครั้งที่ขอ ขอความช่วยเหลือ จากผู้สังเกต	จำนวนครั้งที่การขอ ความช่วยเหลือโดยไม่ ขอความช่วยเหลือจาก ผู้สังเกต	ร้อยละของการขอความ ช่วยเหลือโดยขอความ ช่วยเหลือเทียบกับไม่ขอ ความช่วยเหลือ
			คนที่ 1	คนที่ 2			
1 (Pre test)	3 ส.ค.63	1	0	0	0	2	0
		2	0	0			
	4 ส.ค.63	3	0	0	0	2	0
		4	0	0			
	5 ส.ค.63	5	0	0	0	2	0
		6	0	0			
	6 ส.ค.63	7	0	0	0	2	0
		8	0	0			
	7 ส.ค.63	9	0	0	0	2	0
		10	0	0			
n = 10				$\Sigma x= 0$	$\Sigma x= 10$	0	
2 (Pest test)	17 ส.ค.63	1	0	0	0	0	0
		2	0	0			
	18 ส.ค.63	3	1	1	2	2	100
		4	0	0			
	19 ส.ค.63	5	1	1	2	2	100
		6	0	0			
	20 ส.ค.63	7	1	1	4	4	100
		8	1	1			
	21 ส.ค.63	9	0	0	0	0	0
		10	0	0			
	24 ส.ค.63	11	1	1	4	4	100
		12	1	1			
	25 ส.ค.63	13	1	1	2	2	100
		14	0	0			
	26 ส.ค.63	15	1	1	2	2	100
		16	0	0			
	27 ส.ค.63	17	1	1	4	4	100
		18	1	1			
	28 ส.ค.63	19	1	1	4	4	100
		20	1	1			
n = 20				$\Sigma x= 24$	$\Sigma x= 24$	100	

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10
The 10th STOU National Research Conference

ภาพที่ 3 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของควมถี่ที่ทักษะการสื่อสารในสถานการณ์ที่ 1 และ สถานการณ์ที่ 2 ของเด็กคนที่ 3

จากตารางที่ 5 และ 6 และภาพที่ 3 พบว่าเด็กคนที่ 3 สามารถสื่อสารได้ ในสถานการณ์ที่ 1 การขออนุญาตเข้าห้องน้ำ ในระยะที่ 1 (ระยะเส้นฐาน) ครั้งที่ 1-10 เด็กไม่สามารถพูดสื่อสารขออนุญาตเข้าห้องน้ำได้เลย ในระยะที่ 2 (ระยะจัดกระทำ) จากกราฟแสดงให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยร้อยละของควมถี่ที่ทักษะการสื่อสาร ผลจากการใช้การจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม เด็กคนที่ 3 สามารถสื่อสารได้ในสถานการณ์ที่ 1 คือ ทักษะการขออนุญาตเข้าห้องน้ำเด็กใช้เวลา 5 วันหรือ 10 ครั้งจึงเริ่มสามารถพูดสื่อสารขออนุญาตเข้าห้องน้ำได้ คิดเป็นร้อยละ 73.5 ซึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ผู้วิจัยจึงเริ่มทำการจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม ในสถานการณ์ที่ 2 ให้กับเด็กคนที่ 3 การขอความช่วยเหลือเก็บโต๊ะอาหารเข้าที่ ในระยะที่ 1 (ระยะเส้นฐาน) ความสามารถในการขอความช่วยเหลือของเด็ก ครั้งที่ 1-10 เด็กไม่สามารถพูดสื่อสารขอความช่วยเหลือได้ ในระยะที่ 2 (ระยะจัดกระทำ) จากกราฟแสดงให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยร้อยละของควมถี่ที่ทักษะการสื่อสาร ผลจากการใช้การจัดกิจกรรมด้วยเรื่องราวทางสังคม เด็กคนที่ 3

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

สามารถสื่อสารได้ในสถานการณ์ที่ 2 ทักษะการขอความช่วยเหลือเก็บโต๊ะอาหารเข้าที่ เด็กใช้เวลา 2 วันหรือ 4 ครั้งจึงสามารถพูดสื่อสารขอความช่วยเหลือได้คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาทักษะการสื่อสารของนักเรียนออทิสติกที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้เรื่องราวทางสังคม เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การจัดกิจกรรมที่สามารถช่วยให้นักเรียนออทิสติกมีทักษะการสื่อสาร การขออนุญาต การขอความช่วยเหลือ เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และมีความรู้ความเข้าใจหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้เรื่องราวทางสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างเด่นชัด ทั้งนี้เด็กทั้งสามคนไม่เคยได้เรียนรู้ผ่านเรื่องราวทางสังคมมาก่อน เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้เรื่องราวทางสังคม เด็กจึงสามารถเรียนรู้วิธีการที่ดี ในการทักษะการสื่อสาร การขออนุญาต การขอความช่วยเหลือได้จากเรื่องราวทางสังคม ซึ่งเรื่องราวทางสังคมที่พัฒนาขึ้นในการวิจัยนี้มีลักษณะสำคัญคือ มีการระบุใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร มีการนำเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงกับเด็กมาเขียนเหมือนเด็กเป็นคนเหตุการณ์ เนื้อเรื่องจึงดึงดูดความสนใจของเด็กให้อยากอ่าน มีเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์หรือเชิงบวก มีสัดส่วนของประโยคที่เหมาะสม มีภาษาที่เหมาะสมและไม่ทำให้เกิดความผิด มีคำศัพท์ที่ทำให้เด็กมีความสุข ความยาวของเรื่องเหมาะสมกับช่วงความสนใจของเด็ก มีความเหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของเด็กซึ่งเด็กทั้งสามคนอ่านหนังสือได้คล่องแคล่ว โดยเฉพาะเด็กคนที่ 1 และเหตุผลสำคัญคือ เรื่องราวทางสังคมในการวิจัยนี้มีภาพประกอบเรื่องที่ทำให้เข้าใจง่าย เหตุผลเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของ อัญชลี สารรัตน์(2551:9) ที่ได้อธิบายถึงแนวทางการตรวจสอบคุณภาพของเรื่องราวทางสังคมก่อนนำไปใช้ สำหรับภาพประกอบเรื่องราวทางสังคมได้จัดทำเป็นภาพการ์ตูนที่สวยงาม ชัดเจน และมีบุคลิก รูปร่าง คล้ายกับเด็กทั้งสามคน ทำให้เด็กมีจินตนาการว่า บุคคลในภาพนั้นเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งพบในขณะทดสอบใช้เรื่องราวทางสังคม เมื่อผู้วิจัยถามว่าเด็กในภาพคือใคร เด็กจะตอบว่าเป็นตัวเขา เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ เด็กทั้งสองคนได้รับรู้อารมณ์โกรธ หงุดหงิดของตนเองเมื่อสื่อสารบอกความต้องการของตัวเองกับใครไม่ได้ รับรู้อารมณ์มีความสุขหลังจากที่ได้พูดสื่อสารกับเพื่อนหรือครูได้และเมื่อได้รับคำชมจากครู การรับรู้อารมณ์ดังกล่าวเกิดจากการที่เด็กเห็นภาพวาดการ์ตูน ซึ่งการนำภาพวาดการ์ตูนมาใช้สอนนักเรียนออทิสติกสอดคล้องกับแนวคิดของ ผดุง อารยะวิญญู (2546:91) ที่ได้อธิบายถึงประโยชน์ของหนังสือการ์ตูนไว้ว่า การนำหนังสือการ์ตูนหรือภาพวาดการ์ตูนมาใช้สอนนักเรียนออทิสติก จะช่วยให้เด็กเข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ของผู้อื่น เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้ไม่รับรู้ไม่เข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ภาพวาดการ์ตูนจะช่วยให้เด็กเข้าใจอารมณ์ของตัวเองได้ โดยการสังเกตจากคำพูด สีหน้า ท่าทางของตัวการ์ตูนในเรื่องเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยให้เด็กมีทักษะการสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนหลังจากเรียนโดยการใช้เรื่องราวทางสังคม สามารถอธิบายได้ว่า การใช้เรื่องราวทางสังคมเป็นการปฏิบัติตามแนวคิด ทฤษฎีที่อธิบายความบกพร่องทางด้านทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติก ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับระบบประสาท ทฤษฎีของจิตใจ (Theory of Mind) และการรับรู้จากการมองเห็น (Visual Perception) ของนักเรียนออทิสติก แนวคิด ทฤษฎีดังกล่าว นำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

ความบกพร่องทางด้านทักษะทางสังคมเป็นปัญหาในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมหรือการเข้าสังคมของ นักเรียนออทิสติก เนื่องจากนักเรียนออทิสติกไม่สามารถเข้าใจจิตใจของตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งเรียกว่า “โอบอด”(Mind blindness) โดยใช้ทฤษฎีของจิตใจ (Theory of Mind) ซึ่งเป็นความสามารถที่จะเข้าใจจิตใจของผู้อื่น เช่น ความคิด ความเชื่อ ความต้องการ ความสนใจ และสามารถใช้อุปมาเหล่านั้นมาอธิบายในสิ่งที่เขาพูดหรือพฤติกรรมที่แสดงออกและทำนายสิ่งที่เขาจะทำอะไรต่อไป ซึ่งทฤษฎีของจิตใจหรือพัฒนาของความเข้าใจจิตใจของผู้อื่นของเด็กจะพัฒนาขึ้นตามอายุและใช้พัฒนาการนี้เป็นแนวคิดในการฝึกให้นักเรียนออทิสติกอ่านจิตใจของผู้อื่นเพื่อให้เข้าใจทักษะทางสังคม จากหลักการทฤษฎีนี้จึงนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารให้นักเรียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ออทิสติกทั้งสามคนสามารถเข้าใจและรับรู้อารมณ์ของเพื่อนเมื่อได้รับการสื่อสาร(ผดุง อารยะวิญญู, 2546 : 51; อัญชลี สารรัตน์, 2551 : 4 ; Howlin,Cohen;&Hadwin.2002 : 2-13, 23-31) อ้างถึงใน พวงเพชร พวงศ์สิทธิ์, 2546: 25-29; Grandin, 2000 อ้างถึงใน พวงเพชร พวงศ์สิทธิ์, 2546: 25; Richard. 2000: 130-136 อ้างถึงใน พวงเพชร พวงศ์สิทธิ์, 2546: 23) โดยรับรู้จากการมองเห็นภาพวาดการ์ตูน

การรับรู้ทางการมองเห็น เป็นกระบวนการของสมองในการแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับจากสายตา การรับรู้ทางการมองเห็นเป็นจุดแข็งของนักเรียนออทิสติกที่คิดเป็นภาพจึงเหมาะสมอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะทางสังคมได้ ดังนั้นจุดแข็งของนักเรียนออทิสติกที่คิดเป็นภาพจึงเหมาะสมอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะทางสังคมโดยอาศัยการรับรู้โดยการมองภาพโดยผ่านเรื่องราวทางสังคม(Education the Student with Autism, 2000 อ้างถึงใน พวงเพชร พวงศ์สิทธิ์,2546: 32; Grandin, 2000 อ้างถึงใน พวงเพชร พวงศ์สิทธิ์,2546: 29; พรเพ็ญ ศิริสัตยะวงศ์ และ กนิษฐา เมธาภักดิ์, 2543: 31-32 อ้างถึงใน พวงเพชร พวงศ์สิทธิ์ ,2546: 32; ช่อลัดดา ขวัญเมือง, ม.ป.บ.อ้างถึงใน พวงเพชร พวงศ์สิทธิ์,2546: 32-33) จากหลักการนี้การเรียนรู้ผ่านเรื่องราวทางสังคมจึงช่วยให้นักเรียนออทิสติกทั้งสาม สามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารให้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

ผลจากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมทักษะการสื่อสารของนักเรียนออทิสติกโดยใช้เรื่องราวทางสังคมสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และอาจกล่าวได้ว่าเรื่องราวทางสังคมมีคุณค่าต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกอย่างมาก จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน โดยเฉพาะครูต้องตระหนักและศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ และนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

การจัดกิจกรรมทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกโดยใช้เรื่องราวทางสังคมเป็นวิธีการจัดกิจกรรมที่มีคุณค่าและมีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดแข็งของนักเรียนออทิสติกคือ นักเรียนออทิสติกมีความจำระยะยาวและมีความสามารถรับรู้จากการมองเห็นได้เป็นอย่างดี ดังนั้นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดเรื่องราวทางสังคม คือ ประโยคต่างๆ ที่ประกอบขึ้นเป็นเรื่องราวทางสังคมและสัดส่วนขององค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้เรื่องราวนั้นเหมาะสมกับนักเรียนออทิสติก ด้วยเหตุนี้ เรื่องราวทางสังคมที่เขียนขึ้นควรมีลักษณะดังนี้ 1) มีบทนำ เนื้อเรื่อง และสรุป 2) บอกว่ามีใครเกี่ยวข้องเกิดที่ไหน เกิดเมื่อไหร่ เกิดอย่างไร และทำไมถึงเกิด 3) มีการนำเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงกับเด็กมาเขียน4)เนื้อหาเชิงสร้างสรรค์หรือเชิงบวก 5) นักเรียนออทิสติกส่วนใหญ่จะไม่ค่อยยืดหยุ่น จึงควรมีคำว่าส่วนใหญ่ บางครั้ง ในประโยคที่เขียนเสมอๆ และ 6) ทำให้เป็นรูปธรรมมากที่สุด โดยอาจจะใช้รูปภาพประกอบเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น และเลือกใช้รูปแบบที่ดึงดูดใจให้เด็กอยากอ่านโดยเฉพาะการเขียนภาพตัวละครและสถานการณ์หรือสถานที่ให้ใกล้เคียงบริบทจริงของเด็กมากที่สุด

ดังนั้น จึงควรกำหนดทักษะเป้าหมายที่ก่อให้เกิดปัญหา ทำการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน หรือ สัมภาษณ์จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครูเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการเขียนเรื่องราวทางสังคม แล้วนำเรื่องราวทางสังคมสำหรับ นักเรียนไปสอนนักเรียน ซึ่งต้องมีเนื้อหาที่ง่ายเหมาะสมกับความเข้าใจของนักเรียนแต่ละคน โดยให้นักเรียนอ่านเองในกรณีที่นักเรียนสามารถอ่านได้ หรือพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู เป็นผู้อ่านให้เด็กฟังใน กรณีที่เด็กไม่สามารถอ่านได้ ในสถานที่สงบ มีสิ่งรบกวนน้อย มีตารางเวลาในการอ่านตรงกันทุกวัน สิ่ง สำคัญคือให้นักเรียนอ่านก่อนเกิดสถานการณ์จริงจะทำให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เรื่องราวทางสังคมสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมที่พึงประสงค์ และสามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนออทิสติกได้อย่างชัดเจน จึงควรมีการศึกษาทักษะทางสังคมอื่นๆ ที่มีความสำคัญและเป็นปัญหาของนักเรียนออทิสติก โดยใช้เรื่องราวทางสังคม เช่น การทำตามกติกาในห้องเรียน การต่อแถว เป็นต้น
2. ควรศึกษาวิจัยการใช้เรื่องราวทางสังคมในกรณีที่หากสังเกตเห็นว่านักเรียนออทิสติกเริ่มเข้าใจสถานการณ์และปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับสถานการณ์ก็ควรปรับเรื่องเดิมโดยเขียนใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2546). *คู่มือการจัดกิจกรรมฝึกคิดแก้ปัญหา พัฒนา EQ สำหรับศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การพิทักษ์อนามัย.
- ช่อลัดดา ขวัญเมือง. (2548). *Single case Design*. (เอกสารประกอบการสอน) พิษณุโลก : ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.ถ่ายเอกสาร
- ผดุง อารยะวิญญู. (2546). *วิธีสอนนักเรียนออทิสติก*. กรุงเทพฯ: ราไทยเพรสจำกัด.
- พวงเพชร พวงศรีสิทธิ์. (2546). *การศึกษาผลการจัดกิจกรรมทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกที่ได้รับการจัดกิจกรรมเรื่องราวทางสังคม*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2551). *คู่มือครู เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบการจัดกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ สำหรับนักเรียนออทิสติก*. กรุงเทพฯ: วูเนน จำกัด.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน.(2545). *จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ*. กรุงเทพฯ.หมอชาวบ้าน
- อัญชลี สารัตนะ. (2551). *เรื่องราวทางสังคมกับการพัฒนาทักษะสังคมของบุคคลออทิสติก*.วารสารหลักสูตรและการเรียนการจัดกิจกรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2(1),1-11.
- Bandura A. (1986). Social Foundations of Thought and Action.
- Gray. (1991). What Are Social Stories.<http://www.thegraycenter.org/social-stories/what-are-social-stories/>
- Dattilo, J. (1999). Evaluating Effects of a Social Story Intervention on a Young Girl with Autism: Retrieved September 5, 2007, from <http://eric.ed.gov/ERICWebPortalCustom/Portlets/record>
- Kuoch, Hoa. Mirenda P. (2003). Retrieved September 8, 2007, from Focus on Autism and Other Developmental Disabilities, Volume 18, Issue 4, p. 219-227.